

نماز را به پا دارند و [از آنچه به آنها روزی دادیم، پنهان و آشکار] انفاق کنند.»

«يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ»؛^۱
«همانها که نماز را به پا می‌دارند و [در حال رکوع] زکات می‌دهند.»

۲. اسلام به حاکم جامعه اجازه می‌دهد مردم را وادار به پرداخت زکات نماید و مأمورانی را برای این کار به مناطق مختلف گسیل دارد و حتی با کسانی که زکات واجبشان را نمی‌دهند و در مقابل نظام اسلامی جبهه می‌گیرند، وارد جنگ شود. جنگ اصحاب رده که در زمان یکی از خلفا اتفاق افتاد و حضرت علی علیه السلام آن را امضا و حتی شخصاً یکی از پرچمداران آن بود، در همین راستا است.^۳

۳. عدم پرداخت زکات از اوصاف مشرکین شمرده شده است؛ چنان‌که قرآن کریم می‌فرماید:

۱. ابراهیم / ۳۱.

۲. مانده / ۵۵.

۳. تفسیر نمونه، ناصر مکارم شیرازی، دار الکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۷۴، ج ۸، ص ۱۱.

پشتوانه‌ای اجتماعی و سیاسی برای آنها تعبیه می‌کند.

اهمیت زکات

آنچه امروز در جامعه اسلامی مشاهده می‌کنیم، غیر از آن جامعه ایده‌آلی است که اسلام برای ما ترسیم کرده است و هنوز فقر به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مشکلات جامعه مطرح است؛ در حالی که اسلام زکات را مهم‌ترین راه برای ریشه‌کنی فقر معرفی کرده است و آن را هم‌ردیف نماز می‌داند. متأسفانه این فریضه الهی در جوامع اسلامی به‌درستی و کمال، شناخته نشده و یا جلوه ضعیفی داشته است.

مؤید این امر که اسلام توجهی خاص به زکات دارد، این است که:

۱. در اکثر آیاتی که نماز مطرح شده، زکات را نیز با تعابیر مختلف در کنار آن مشاهده می‌کنیم که بدین ترتیب همتایی ناگسستنی نماز با زکات در قرآن مشهود است. دو آیه زیر از آن جمله هستند.

«يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ»؛^۱ [به]

بندگان من که ایمان آورده‌اند بگو:

محمد مهدی فجری

مقدس بر این بوده که از طریق حل مسائل و مشکلات فردی، جامعه را به سمت سازندگی بیشتر و همکاری و تعاون جمعی برای پیشرفت و اعتلای اجتماع اسلامی سوق دهد؛ چراکه پیشرفت افراد در خلاقیتها و حرفه‌های اقتصادی و هرگونه نبوغ در بُعد مادی و روحی مسلماً در تقویت اساس زندگی اجتماعی آحاد مسلمین اثر خواهد گذاشت و از طرف دیگر، عملکردهای مختلف جامعه نیز در رفتار افراد مؤثر است و احکامی مانند: زکات، امیدواری افراد را به همراهی حکومت با آنها افزایش می‌دهد و

دین مسبین اسلام مکتبی است جامع که تمام نیازمندیهای مادی و معنوی انسان در دستورات و احکام آن لحاظ شده است؛ از اینرو از همان آغاز و مقارن با تأسیس حکومت اسلامی و طرح احکام عبادی مانند: نماز، حج و روزه، زکات را به عنوان یکی از منابع بیت‌المال واجب گردانید تا از آن در جهت رفع مشکلات اقشار محروم و نیازمند و همچنین توسعه امکانات رفاهی برای عموم مردم و نیز گسترش دین و تقویت دینداری، بهره‌گرفته شود. آنچه از بررسی مصارف زکات به دست می‌آید، این است که نظر شارع

﴿وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ * الَّذِينَ لَا يُمِؤْتُونَ
الزُّكُوتَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾؛^۱ «وای بر
مشرکان، همان کسانی که زکات
نمی دهند و آنان که به آخرت کفر
می ورزند.»

فراگیری زکات

یکی از نکاتی که از آیات قرآن در
مورد زکات به دست می آید، فراگیر
بودن آن در تمام ادیان الهی است؛ چنان
که حضرت عیسی علیه السلام در گهواره به
سخن آمد و گفت: ﴿وَأَوْصِنِي بِالصَّلَاةِ
وَالزُّكُوتِ مَا دُمْتُ حَيًّا﴾؛^۲ «خداوند مادامی
که زنده هستم، مرا به نماز و زکات
سفارش کرده است.»

حضرت موسی علیه السلام نیز خطاب به
بنی اسرائیل می فرماید: ﴿أَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَءَاتُوا الزُّكُوتَ﴾؛^۳ «نماز را به پا دارید و
زکات بپردازید.»

پیامبران دیگر نیز به این امر
سفارش داشته اند: ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أَسْمَةً
يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ
وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزُّكُوتِ﴾؛^۴ «و آنان را
پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما
[مردم را] هدایت می کردند. و انجام
کارهای نیک و برپا داشتن نماز و ادای

زکات را به آنها وحی کردیم.»
مطالب دیگری که از مفاهیم
قرآنی در رابطه با زکات می آموزیم،
عبارت اند از:

۱. احیای زکات، وظیفه نظام اسلامی

قرآن مجید احیا و ترویج زکات را
به عنوان وظیفه ای اساسی برای
مسئولین نظام اسلامی مقرر داشته و در
بیان آن فرموده است:

﴿الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزُّكُوتَ﴾؛^۵ «مؤمنان و یاران
خدا [همان کسانی هستند] که هرگاه
در زمین به آنها قدرت و امکانات
دهیم، نماز برپا می دارند و زکات
می دهند.»

به تعبیر روشن تر، آن کسانی که
در زمین تمکنی پیدا می کنند و توانایی
آن را دارند تا هر برنامه ای که بخواهند
انجام دهند، می بایست جامعه صالحی
به وجود آورند که در آن جامعه، نماز

۱. فضل/ ۶ و ۷.

۲. مریم / ۳۱.

۳. بقره / ۴۳.

۴. انبیاء / ۷۳.

۵. حج / ۴۱.

برپا داشته و زکات داده شود و امر به
معروف و نهی از منکر انجام گیرد.
رابطه با خدا و دستگیری از
محرومان و آگاهی دادن به جامعه و
جلوگیری از مفاسد، از هم جدا نیستند
و از وظایف و کارهای قطعی حکومت
اسلامی به شمار می روند؛ چه آنکه
حاکمان مؤمن، هم در فکر ارتقاء
روحی و رشد معنوی جامعه هستند و
هم به دنبال رفاه و حل مشکلات
اقتصادی و فقرزدایی و اصلاح جامعه
می باشند، که البته چنین جامعه ای
تحت حمایت خداوند قرار می گیرد.

۲. نحوه پرداخت زکات

خداوند در قرآن کریم می فرماید:
﴿إِنْ تَبَدُّوا الصَّدَقَاتِ فَبِعَمَاءٍ مِنْكُمْ وَإِنْ تُخْفَوْهَا
وَتُوْتُوا السُّفْرَاءَ فَهِيَ خَيْرٌ لَكُمْ﴾؛^۱ «اگر
اتفاقها را آشکار کنید، خوب است. و
اگر آنها را مخفی ساخته و به نیازمندان
بدهید، برای شما بهتر است.»

بعد از روشن شدن اهمیت
پرداخت زکات، در این آیه سخن از
چگونگی پرداخت زکات (واجب و
مستحب) به میان آمده است. با مراجعه
به احادیث و کلام مفسرین به این نکته

پی می بریم که بهتر است زکات واجب
به صورت آشکارا و علنی پرداخت
شود و در مقابل، پرداخت زکات
(صدقات) مستحبی به صورت مخفی
انجام گیرد.

شاید سز این مطلب آن باشد که
زکات واجب، علاوه بر اینکه یک
وظیفه عمومی، معمولی و دور از ریا
است، موجب تشویق دیگران و نوعی
تبلیغ عملی می باشد؛ ولی در مقابل
چون انفاقهای مستحبی چیزی است
که علاوه بر وظیفه همگانی، جنبه اینار
و از خودگذشتگی دارد، مناسب است
به صورت پنهانی پرداخت شود تا از
ریا و خودنمایی دور مانده، به اخلاص
نزدیک تر باشد و آبروی گیرنده صدقه
را هم محفوظ نگه دارد.

۳. خدا، گیرنده واقعی

﴿الَّذِينَ يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ
عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ﴾؛^۲ «آیا نمی دانند
که فقط خداوند توبه را از بسندگان
می پذیرد و صدقات را می گیرد.»

قرآن در این آیه تصریح می کند که

۱. بقره / ۲۷۱.

۲. توبه / ۱۰۴.

گیرنده واقعی و حقیقی زکات و صدقات خدا است.

در روایتی از پیامبر اسلام نقل شده که «مَا تَقَعُ صَدَقَةُ الْمُؤْمِنِ فِي يَدِ السَّائِلِ حَتَّى تَقَعُ فِي يَدِ اللَّهِ؛^۱ صدقه پیش از آنکه در دست نیازمند قرار گیرد، به دست خدا می‌رسد.» و در روایتی دیگر امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «مَا مِنْ شَيْءٍ إِلَّا وَكُلُّ بِهِ مَلَكَ إِلَّا الصَّدَقَةَ فَإِنَّهَا تَقَعُ فِي يَدِ اللَّهِ تَعَالَى؛^۲ همه اعمال آدمی را فرشتگان تحویل می‌گیرند، جز صدقه که [مستقیماً] به دست خدای متعال می‌رسد.»

۴. موارد مصرف زکات واجب

قرآن مجید می‌فرماید: ﴿إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّفَافِ وَالْفَارِصِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾؛^۳ «زکات مخصوص فقرا و مساکین و کارکنانی است که برای [جمع آوری] آن زحمت می‌کشند، و کسانی که برای جلب محبتشان [زکات داده می‌شود] و برای [آزادی] -سردگان و [ادای دیسن] بدهکاران و در راه [تقویت آیین] خدا

و واماندگان در راه. این یک وظیفه است و خدا دانا و حکیم است.»

این آیه مبارکه موارد هشت‌گانه مصرف زکات را بر می‌شمارد، و فقرا (کسانی که برای حفظ آبرو از کسی درخواست کمک نمی‌کنند) و مساکین (کسانی که از شدت بینوایی، از دیگران درخواست کمک می‌کنند) را در اولویت قرار می‌دهد؛ چراکه اسلام با تأکید بر رسیدگی به فقرا و مساکین خواستار آن است که اولاً ریشه فقر و فاصله طبقاتی در جامعه اسلامی خشکانده شود و ثانیاً افراد از کار افتاده، یتیمان بی‌سرپرست و معلولین و امثال آنها تحت حمایت قرار گیرند.

البته این نکته لازم به ذکر است که اگر ریشه فقر تن‌پروری، جهل، حقارت، استعمار و استثمار باشد، مورد انتقاد اسلام بوده، زکات به چنین افرادی تعلق نمی‌گیرد.

زکات مربوط به کسانی است که

۱. وسائل الشیعه، شیخ حر عاملی، مؤسسه آل البیت علیهم السلام، قم، ۱۴۰۹ ه. ق. ج ۹، ص ۴۳۴.
۲. همان.
۳. توبه/ ۶۰.

توان کار کردن ندارند و یا اگر چنین توانی دارند، تمام تلاش خود را بکار می‌گیرند، ولی نمی‌توانند زندگی خود و خانواده‌شان را تأمین کنند که این فقر، طبیعی و یک آزمایش الهی است؛ همچنان که در قرآن به مساکین و مستمندانی از این قبیل اشاره شده است.

پس نظام اسلامی، نظامی حکیمانه و طبیعی است که در آن بر اساس تفاوت استعدادها، ابتکار و مقدرات الهی جامعه به دو گروه تقسیم می‌شود و نقصها و کمبودهای یک گروه با دستورات واجب و مستحب جبران می‌گردد.

طبق روایات رسیده از ائمه معصومین علیهم السلام اگر اغنیا زکات می‌دادند، و اگر حقوق فقرا (از طریق زکات) به آنان پرداخت می‌شد، دیگر هیچ فقیر مسلمانی وجود نداشت: «وَلَوْ أَنَّ النَّاسَ آدَوُا زَكَاةَ أَمْوَالِهِمْ مَا بَقِيَ مُسْلِمٌ فَقِيرًا مُّحْتَاجًا؛ اگر مردم زکات اموال خود را پرداخت می‌کردند، حتی یک مسلمان فقیر و محتاج باقی نمی‌ماند.»^۱

آثار زکات

با بررسی روایات معصومین علیهم السلام

آثار و برکات فراوانی از زکات در جنبه‌های فردی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و... حاصل می‌شود که با مطالعه آنها، علت تأکید و اهتمام اسلام به این فریضه الهی روشن‌تر می‌گردد. برخی از این آثار عبارت‌اند از:

الف. آثار فردی زکات

ثمراتی که از پرداخت زکات به فرد تأدیه‌کننده می‌رسد عبارت‌اند از:

۱. دوری از بخل و حرص

یکی از امراض روحی و روانی انسان، بخل و حرص و دلبستگی به مال دنیا است که حضرات معصومین علیهم السلام در روایات بسیاری، انسانها را از این بیماری برحذر داشته و راههای مبارزه با آن را برشمرده‌اند. عیوب دیگری همچون بی‌اعتنایی به مردم، سنگدلی، عذرتراشی، دروغ پنداشتن ادعای فقرا، سخت‌گیری نسبت به خانواده، توکل داشتن به مال به جای توکل داشتن به رازق متعال، سوء ظن به وعده‌های الهی، از نتایج

۱. من لا یحضره الفقیه، شیخ صدوق، جامعه مدرسین، قم، ۱۴۱۳ ه. ق. چاپ سوم، ج ۲، ص ۷.

این بیماری هستند. و جالب آنکه ائمه طاهرین علیهم السلام یکی از راههای پیشگیری و معالجه این بیماری را پرداختن زکات معرفی کرده اند.

امام صادق علیه السلام می فرماید: «مَنْ أَدَّى الزَّكَاةَ فَقَدْ وَفَى مِنَ الشُّحِّ»^۱ هر کس زکات [مال خود را] بپردازد، قطعاً از بخل حفظ شده است. و نیز آن حضرت در تفسیر آیه «كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسْرَتٍ عَلَيْهِمْ...»^۲ «خداوند اعمالشان را چنین حسرت بار نشانسان می دهد...» می فرماید: «مَوَّ الرَّجُلُ يَدْعُ مَالَهُ لَا يَنْفَعُهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بِخَلَا تَمَّ يَمُوتُ فَيَدْعُهُ لِمَنْ يَغْمَلُ فِيهِ بِطَاعَةِ اللَّهِ أَوْ بِمَنْصِيَةِ اللَّهِ فَإِنْ عَمِلَ فِيهِ بِطَاعَةِ اللَّهِ فَرَأَهُ فِي مِيزَانٍ غَيْرِهِ فَرَأَهُ حَسْرَةً وَقَدْ كَانَ الْمَالُ لَهُ وَإِنْ كَانَ عَمِلَ بِهِ فِي مَنْصِيَةِ اللَّهِ قَوَاهُ بِذَلِكَ الْمَالِ حَتَّى عَمِلَ بِهِ فِي مَنْصِيَةِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ»^۳ او مردی است که مال خود را ننگه می دارد و از انفاق کردن در راه خدا بخل می ورزد و سپس می میرد و برای کسانی می گذارد که یا در راه خدا و اطاعت او صرف می کنند و یا در راه معصیت. اگر در راه طاعت خدا مصرف شود که آن را در میزان عمل

خیر دیگری می بیند و با دید حسرت به آن می نگرد؛ چه اینکه مال او بوده. و اگر در راه معصیت خدا صرف شود، معصیت کننده را به وسیله آن تقویت کرده تا با آن مال، معصیت خدا را بکند، [که این نیز مایه حسرت او است].»

در تفسیر نور الثقلین این گونه روایت شده است که امام صادق علیه السلام را دیدند که از اول شب تا به صبح، در حالی که مشغول طواف کعبه بود، تنها یک دعا می کرد و آن این بود: «اللَّهُمَّ قِنِي شُحَّ نَفْسِي»^۴ خدایا! مرا از بخل حفظ نما.

۲. برکت در اموال

همان گونه که بریدن شاخه های درخت انگور نه تنها از بار آن کم نمی کند، بلکه موجب پر بارتر شدن آن می شود، زکات نیز موجب رشد داراییهای انسان می گردد؛ چنان که رسول خدا صلی الله علیه و آله به فردی که از آن

۱. مستدرک الوسائل، محدث نوری، مؤسسه آل البيت علیهم السلام، قم، ۱۴۰۸ ه. ق، ج ۷، ص ۳۲.
 ۲. بقره/۱۶۷.
 ۳. وسائل الشیعه، ج ۹، ص ۳۷.
 ۴. تفسیر نور الثقلین، حویزی، اسماعیلیان، قم، ۱۴۱۵ ه. ق، ج ۵، ص ۳۴۶.

حضرت خواست که عملی به او یاد دهد تا مورد رحمت و برکت خداوند قرار بگیرد، فرمود: «وَإِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُغْفِرَ اللَّهُ مَالَكَ فَزَكَّهُ»^۱ هر گاه خواهستی خداوند داری تو را زیاد کند، زکات آن را بپرداز.»

و امام حسن علیه السلام فرمود: «مَا نَقَصَتْ زَكَاةٌ مِنْ مَالٍ قَطُّ»^۲ پرداخت زکات هرگز چیزی از ثروت کم نمی کند.»

امام باقر علیه السلام نیز زکات را موجب افزایش رزق دانسته و می فرماید: «الزَّكَاةُ تُزِيدُ فِي الرِّزْقِ»^۳ زکات دادن روزی را زیاد می کند.»

و حتی امام صادق علیه السلام تضمین کرده است که زکات پرداخته شده، جبران می شود: «يَا مُفَضَّلُ قُلْ لِأَصْحَابِكَ يَضْمُونُ الزَّكَاةَ فِي أَهْلِهَا وَإِنِّي ضَامِنٌ لِمَا ذَهَبَ لَهُمْ»^۴ ای مفضل! به دوستانت بگو که زکات را به اهلس بدهند! من [جبران] آنچه را از دست داده اند، ضمانت می کنم.»

۳. حفظ اموال از آفات

اثر دیگر زکات بیمه شدن اموال انسان در برابر آفات و خطرات است. روایات بسیاری زکات را «حافظ و نگهبان» برای اموال مشروع (غیر مختلط به حرام) و ضامن سلامت آنها

معرفی کرده اند. امیر مؤمنان علیه السلام می فرماید: «حَصَّنُوا أَمْوَالَكُمْ بِالزَّكَاةِ»^۵ اموال خود را با زکات دادن نگاهدارید.»

امام صادق علیه السلام نیز می فرماید: «حَصَّنُوا أَمْوَالَكُمْ بِالزَّكَاةِ وَأَنَا ضَامِنٌ لِكُلِّ مَا يَتَوَى (مَا يَنْتَلِفُ وَيُضَيِّعُ) فِي بَرٍّ أَوْ بَحْرٍ بَعْدَ آدَاءِ حَقِّ اللَّهِ فِيهِ مِنَ الثَّلَفِ»^۶ اموال خود را با پرداخت زکات محافظت کنید و من ضامن اموال شما که در دریا و خشکی، تلف و ضایع شود هستم؛ [البته] پس از اینکه حق خدا را پرداختید.»

۴. تزکیه و تربیت

فلسفه تشریح احکام و دستورات دینی، تهذیب انسان و رساندن او به کمال است. دقت در معنای لغت زکات، به خوبی ارتباط و جوب زکات را با این هدف تبیین می کند؛ چرا که معنای زکات، طهارت و پاکیزگی و

۱. مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۴۷۲.
 ۲. بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۸.
 ۳. همان، ص ۱۴.
 ۴. همان، ج ۷۵، ص ۳۸۰.
 ۵. نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی، بوستان کتاب، قم، چاپ اول، ۱۳۸۴ ه. ش، حکمت ۱۴۶.
 ۶. بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۳۰.

رشد و نمو می باشد و اوج این ارتباط ظریف و دقیق، آیه شریفه ۱۰۳ سوره توبه است که در آن خداوند به پیامبر گرامی خویش دستور می دهد: «تُخَذُ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةٌ تُطْفِئُ عَنْهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ»؛ «از اموال آنها زکات بگیر، تا آنها را پاک و طاهر گردانی.»

حضرت صدیقه طاهره علیها السلام نیز با اشاره به اهمیت پرداخت زکات در تزکیه و تهذیب، می فرماید: «فَجَعَلَ اللَّهُ ... الزَّكَاةَ تَزْكِيَةً لِلنَّفْسِ وَتَسْمَاءَ فِي الرِّزْقِ»^۱ خداوند زکات را برای پاکسازی جان و برکت در رزق و روزی قرار داد.»

نتیجه این تهذیب و تزکیه، آن است که انسان در زمره مؤمنان واقعی قرار می گیرد؛ چنان که رسول خدا صلی الله علیه و آله در وصیتش به علی علیه السلام می فرماید: «يَا عَلِيُّ لِلْمُؤْمِنِ ثَلَاثُ عَلَامَاتٍ الصَّلَاةُ وَالزَّكَاةُ وَالصِّيَامُ»^۲ «ای علی! علامت و نشانه مؤمنان [و شیعیان ما] سه چیز است: نماز و روزه و زکات.»

۵. محبوبیت در نزد خدا

امام صادق علیه السلام می فرماید: «إِنَّ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنْسَخَاهُمْ كَفَاءً وَأَسَخَى النَّاسِ مَنْ آدَى زَكَاةً مَالِهِ وَلَمْ يَبْنَحِلْ عَلَى

الْمُؤْمِنِينَ بِمَا افْتَرَضَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُمْ مِنْ مَالِهِ»^۳ محبوب ترین فرد نزد خداوند عزیز و جلیل، سخاوتمندترین آنان است و سخاوتمندترین مردم، کسی است که زکات مال خود را بدهد و از آنچه که خداوند در مال او برای مؤمنین واجب نموده است، در مورد مؤمنین بخل نوردد.»

۶. فرونشاندن غضب الهی

حضرت علی علیه السلام زکات را مایه فرونشاندن غضب الهی معرفی کرده، در وصیتش می فرماید: «اللَّهُ اللَّهُ فِي الزَّكَاةِ فَإِنَّهَا تُطْفِئُ غَضَبَ رَبِّكُمْ»^۴ شما را به خدا، شما را به خدا در باره زکات [دقت کنید] که البته زکات غضب پروردگارتان را فرو می نشاند.»

۷. قبولی نماز

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «زَكُوا أَنْوَالَكُمْ تُقْبَلُ صَلَاتُكُمْ»^۵ زکات اموال خود را بپردازید تا نمازتان قبول شود.»
ادامه دارد....

۱. بحار الانوار، علامه مجلسی، مؤسسة الوفاء،

بیروت، ۱۴۰۴ هـ ق، ج ۲۹، ص ۲۲۳.

۲. من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ص ۳۵۸.

۳. همان، ج ۲، ص ۷.

۴. وسائل الشیعه، ج ۹، ص ۲۰.

۵. الکافی، ج ۳، ص ۴۹۷.